

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ОТ ПРОВЕДЕНО ПРОУЧВАНЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕТО В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

ИЗГОТВИЛ:
МАРИАНА АНГЕЛОВА
ЕКСПЕРТ ПО ПРОЕКТ

www.eufunds.bg

Този документ е създаден по проект: BG05SFOP001-2.025-0203 „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО В ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ“ финансиран по административен договор за безвъзмездна финансова помощ № BG05SFOP001-2.025-0203-C01 /22.08.2022 г. Процедура BG05SFOP001-2.025 „Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство“, Оперативна програма „Добро управление“

В следствие съвместната работа между Сдружение „МЕЧИ ЧАЛ – Рожен“ като Бенефициент и Община Долна Митрополия като Партньор по проект „Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство в община Долна Митрополия“, финансиран по ОП Добро Управление, бяха проведени работни срещи с всички отдели в администрацията на Общината. Също така, бяха разпространени и попълнени анкети относно нагласите на служителите в Общинска администрация Долна Митрополия по отношение на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство.

Обобщение на резултатите от съдържащите се в анкетната карта въпроси:

29 от 30 души, взели участие в анкетата, са част от Общинската администрация и един, част от Общински съвет. Участие са взели служители от всички отдели на Община Долна Митрополия. Най-много от участващите в анкетата са на възраст между 36-50год., като ги следват по брой тези между 18-35г., а най-малък процент (10%) са на възраст между 51-60г. Всички служители, попълнили анкетата са с Висше образование. Висок процент участващи (83%) смятат, че няма наличие на гражданско участие в сферата им на работа, а едва 17% от тях смятат, че то е незадоволително, и се среща само в устна форма. 63% от анкетиранияте оценяват гражданската активност като незадоволителна, а 37% като непродуктивна. Източниците, чрез които биват информирани гражданите, представители на бизнеса и неправителствения сектор относно дейността на политиките, реализирани от Общината според анкетиранияте са 100% чрез Официалния сайт на Общината, последвани от 43% чрез информационни табла и 37% чрез обяви. Висок е процента на служители, които изцяло държат на обратната връзка при работа с граждани – 80%. Взаимодействието с граждани при осъществяване и формиране на политики и законодателство на местната администрация също намират 64% от анкетиранияте за отчасти необходимо, а останалите 37% за напълно необходимо. Почти всички служители на Община Долна Митрополия взели участие в анкетното проучване са напълно отворени към нови подходи за стимулиране и засилване на гражданското участие при

www.eufunds.bg

Този документ е създаден по проект: BG05SFOP001-2.025-0203 „ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ПОЛИТИКИ И ЗАКОНОДАТЕЛСТВО В ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ“ финансиран по административен договор за безвъзмездна финансова помощ № BG05SFOP001-2.025-0203-C01 /22.08.2022 г. Процедура BG05SFOP001-2.025 „Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство“, Оперативна програма „Добро управление“

процесите на изпълнение на мониторинг и законодателство на територията на Общината.

Обобщение от проведените работни срещи по отдели в Община Долна Митрополия:

Дейността на отдел **„Европейска интеграция, проекти и програми“** се изразява основно в участие в информационни събития, споделяне на инициативи и преки наблюдения от планирането и реализирането на проекти. Извършват се анкетни проучвания и мнения за удовлетвореност, които предразполагат към гражданско участие. Активността на гражданите е ниска. Отделът изпълнява различни проекти и програми, като те изискват работа с определени нормативни уредби, следват се и се изпълняват конкретни Указания, Насоки, Методологии, Наръчници и др.

Спецификата на дейностите в отдел **„Хуманитарни дейности“** предполага активно гражданско участие, предвид ангажираността на деца, ученици, млади хора в образователни, културни, социални, младежки програми. Въвеждането на нови модели за работа изисква широко оповестяване, дискусии, обратна връзка от цялото общество. Дейността на Съвета по въпросите на социалните услуги също ангажира обществеността. Там гражданите могат да изразяват мнения, да дават предложения и да анализират плана за социалните услуги на територията на Община Долна Митрополия. Гражданската активност е минимална. Служителите на отдела имат пряко взаимодействие с гражданите, работейки по строго установени нормативни уредби, гражданско участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство налага конкретика и добра предварителна подготовка. Участвайки доброволно в различните мероприятия, гражданите биха могли да се включат и в организирането и изпълнението им.

Гражданско участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство в отдел **„Гражданска регистрация“** не е налично. Въпреки, че отделът има пряко взаимодействие с граждани, неговите служители работят с конфиденциална информация. Нормативните уредби, по които работят предполагат много добро познаване на законодателството в областта на гражданска регистрация и изказване на становища при обществено обсъждане на законопроекти.

Дейността на отдел **„Административно, информационно и техническо обслужване“** има основно място в общата администрация. Част от служителите имат пряк контакт с гражданите и приемат различни мнения, предложения и становища по организация на административното обслужване. Гражданите имат възможност да попълват анкети за мониторинг, да внасят писмени предложения, но не се възползват от това свое право. Може да се обобщи, че активността на гражданите в отдела е

минимална. В сферата на отбранително-мобилизационната подготовка има гражданско участие под формата на подавани сигнали и оплаквания относно бедствия и аварии, като пример - паднали дървета или възникнали пожари. Също може да бъде разгледано като гражданско участие, но не във формирането на политиките, участието на децата от училищата в състезания и учения по бедствия и аварии, както и доброволческите екипи.

В дейността на отдел **„Финансово-счетоводни дейности“** се наблюдава гражданско участие при публични обсъждания на годишния бюджет на общината, както и за обсъждания за предложения за поемане на дългосрочен дълг. Информацията за обсъжданията достига до гражданите чрез обяви и на официалния сайт на Община Долна Митрополия. Опитът досега показва, че участието на гражданите в организираните публични обсъждания, е минимален.

Дейността на отдел **„Човешки ресурси и бюджет“** не предразполага към гражданско участие, тъй като работата на отдела е пряко насочена към служителите на Община Долна Митрополия.

Служителите на дирекция **„Местни данъци и такси“** имат пряко взаимодействие с граждани в процеса си на работа. Гражданско участие има в публични обсъждания относно размера на местните данъци и такси. Също така, чрез устни предложения гражданите изказват свои мнения и препоръки, но въпреки предоставената им възможност да го направят и писмено, не се възползват от това свое право. Едно от подобренията, случило се в следствие от устна препоръка от граждани, е работният процес на Дирекцията да е непрекъсваем. Също така на гражданите е предоставена възможност да попълнят анкети относно нивото на работа на служителите, като това рядко се случва, но в единичните случаи, когато има попълнени такива, те са с цел похвала към служителите на дирекцията.

Информация за възможно участие в дейността на отдел **„Териториално-селищно устройство“** достига до гражданите чрез разлепени обяви на видни места в конкретното населено място, чрез обяви в местни вестници, както и на сайта на общината, като гражданите имат 30-дневен срок да изразят своето мнение. Активно е участието на гражданите, тъй като са засегнати техните права и задължения относно притежаваното недвижимо имущество, както и въпроси от общото устройство на територията на общината.

Отдел **„Стопански дейности“** има пряко взаимодействие с граждани в изпълнението на дейността си. Гражданско участие в отделът се наблюдава засилено под формата на пристигнали сигнали от граждани относно нередности, като служителите след извършване на проверка и установени нарушения, предприемат нужните мерки, като например сигнали за незаконни пасища.

Дейността на отдел „Обществени поръчки“ не предразполага участието на граждани в дейността в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство.

Като извод от проведените анкети и срещи, може да заключим:

Съгласно Конституцията и законите в Република България органите на местното самоуправление се избират пряко от народа, което недвусмислено предполага активно гражданско участие в дейностите по административно управление и местно самоуправление. Всяко действие пряко засяга гражданите на общината и по подразбиране изисква да се взимат предвид мненията на гражданите, за да се постигне добра ефективност в управленския процес. Дирекциите и отделите на Община Долна Митрополия спазват всички законови изисквания, информират обществото за правото им на мнение и въпреки дадената възможност за гражданско участие, то не е силно наблюдавано. Служителите на дирекциите и отделите на Община Долна Митрополия са подготвени за разглеждане на препоръки, провеждане на кореспонденция и други форми на комуникация с граждани относно формирането на политиките за развитие на общината. Общо мнение е, че в малкото случаи на активност от граждани, то се е случило от пряко заинтересовани по конкретен въпрос лица.

Тезите от проучването показват, че има нужда от повишаване на гражданското участие и активност в Община Долна Митрополия, включващи усилия за по-добро информиране на гражданите, установяване на по-продуктивни форми на гражданско участие и подобряване на комуникацията и обратната връзка между служителите и гражданите. Липсва систематичен и активен ангажимент на гражданите в процеса на формиране и изпълнение на политиките. Налично е незадоволително гражданско участие и се среща само в устна форма. Съществуват някакви практики на комуникация с гражданите, но те не са достатъчно систематизирани или ефективни. Местната администрация оценява гражданската активност като незадоволителна и непродуктивна. Това показва неудовлетворение от текущото състояние на гражданското участие и извод, че то не води до конкретни резултати или промени в политиките. Като важна необходимост е определено взаимодействието между местна власт и гражданското общество при осъществяването и формирането на политики и законодателство на Община Долна Митрополия. Осъзнава се значението на гражданското участие в процеса на формиране на политиките, но същевременно и на необходимостта от подобрения в този аспект. Местната власт е отворена към нови подходи за стимулиране и засилване на гражданското участие при процесите на мониторинг и законодателство. Това е положителен фактор, който може да послужи като основа за развиване на по-ефективни механизми за гражданско участие в общинската политика.

Изводите от проучване нагласите на общинската администрация подчертават необходимостта от подобрения в областта на гражданското участие в правенето на политики с местната власт в Община Долна Митрополия. Това означава по-широко и систематично включване на гражданите в процеса на формиране на политики, установяване на по-ефективни механизми за комуникация и обратна връзка с гражданите, както и разработване на конкретни инструменти и процедури за повишаване участието на гражданското общество.

Базирайки се на направените изводи могат да се направят следните препоръки към общинската администрация в Община Долна Митрополия относно укрепването на гражданското участие в правенето на политики:

- ✚ *Създаване на структурирани механизми за гражданско участие: Общинската администрация трябва да установи ясни и достъпни механизми, които да позволяват на гражданите да вземат участие в процеса по формиране на политики. Това включва провеждане на повече публични консултации, работни групи с участие на граждани, изслушване на мнения и предложения.*
- ✚ *Подобряване на комуникацията с гражданите: Общинската администрация трябва да осигури по-ефективни начини за комуникация с гражданите, които да бъдат достъпни и разбираеми за широката общественост. Независимо, че официалният сайт на Общината се използва като основен канал за информираност - ранкинг 14-то място по прозрачност, може да се подобри секцията контакти в уебсайта на Общината. Друг начин е чрез използване на социални медии, като основен инструмент за комуникация в последно време и използването на групи в социалните мрежи за организирането на инициативи от местната власт, макар и външни и нерегламентирани инструменти за институцията. Своевременно и редовно информиране чрез медии, информационни табла и други средства за комуникация.*
- ✚ *Прозрачност и отчетност: Общинската администрация трябва да бъде отчетна пред гражданите относно своите дейности и изпълняваните политики. Информацията трябва да бъде обективна, осигурявана адекватно, позволяваща допълнения по същество. Да дава възможност*

на заинтересованите страни да разберат проблемите, алтернативите, възможностите и решенията. Публикуването на информацията относно политиките, процесите на вземане на решения и резултатите от тях е от съществено значение за установяване на доверие и активно участие на гражданите.

✚ **Обратна връзка и ангажираност:** Общинската администрация трябва да се ангажира с обратната връзка от гражданите и да я използва за подобряване на политиките и услугите, които предлага. Създаването и подобряването на механизми за приемане на предложения, сигнали и жалби от гражданите е от голямо значение. И към момента най-широко използван метод за обратна връзка е устно по телефон, или в неформални лични срещи. При изработване и провеждане на политики би могло да се проведе анкетно проучване за по-добра обратна връзка, представителност и повече идеи и препоръки от гражданското общество чрез всички използвани информационни канали. Това не изключва използването и на други механизми, като консултативни срещи, кръгли маси, участие в електронни форуми, семинари и др.

✚ **Обучение и информираност:** Общинската администрация трябва да осигури обучение и информираност на служителите си относно важността на гражданското участие и начините за подкрепа и стимулиране участието им в процеса по формулиране / преформулиране, изпълнение и мониторинг на политики.

Тези препоръки имат за цел да подобрят гражданското участие в Община Долна Митрополия и да създадат по-активно и отчетливо участие на гражданите в процеса на формиране на политики и вземане на решения.